

Forslag til forespørgselsdebat om fremtidig kvotetildeling til fangst af narhvaler ved Ittoqqortoormiit og Tasiilaq området
(Emanuel Nûko, Naleraq)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Fiskeri og Fangst)

Behandling

Naalakkersuisut takker forslagsstiller Emanuel Nûko, Naleraq, for at fremlægge forslag til forespørgselsdebat om fremtidig kvotetildeling til fangst af narhvaler ved Ittoqqortoormiit og Tasiilaq området.

Naalakkersuisut træffer afgørelse om kvoterede arter for hele landet med samme arbejdsform og fremgangsmåde for hele landet. Det sker på baggrund af gældende lov og relevante bekendtgørelser, der gælder lige for alle regionerne.

Landstingslov nr. 12 af 29. oktober 1999 om fangst og jagt er hovedloven til de relevante artsbekendtgørelser der regulerer fangsten. Den relevante bekendtgørelse er Selvstyrets bekendtgørelse nr. 3 af 27. januar 2017 om beskyttelse og fangst af hvid- og narhvaler.

Kvotefastsættelsen skal ske under hensyntagen til internationale aftaler, biologisk rådgivning, brugerviden samt høring af Fangstrådets medlemmer. Ikke mindst under hensyntagen til oprindelige folks rettigheder. Jeg vil her henvide til ILO Konventionen nr. 169, artikel 13, 14 og 15, og især fremhæve artikel 13, stk. 1 som siger: ”I forbindelse med anvendelsen af bestemmelserne i dette kapitel i konventionen skal regeringerne respektere den særlige betydning for de pågældende folks kultur og åndelige værdier af deres forhold til de landområder og/ eller territorier, som de besidder eller på anden måde udnytter, og især de kollektive aspekter af dette forhold.” Samt fremhæve artikel 15, stk. 1: ”De pågældende folks ret til naturressourcer i forbindelse med deres landområder skal særligt sikres. Disse rettigheder omfatter disse folks ret til at deltage i udnyttelsen, forvaltningen og bevaringen af disse ressourcer.”

Jeg skal her også citere følgende fra Bekendtgørelse af international konvention af 16. december 1966 om borgerlige og politiske rettigheder, Afsnit I, Artikel 1, 2:

”Alle folk kan til deres egne formål disponere frit over deres naturgivne rigdomskilder og ressourcer uden derved at gøre indgreb i forpligtelser hidrørende fra internationalt økonomisk samarbejde, der er baseret på princippet om gensidig fordel i folkeretten. Et folk må aldrig berøves sine eksistensmuligheder.”

Med henvisning til Naalakkersuisuts Koalitionsaftale vedr. fangst, står der at udnyttelse af fangst dyr skal ske på et bæredygtigt grundlag således, at der forbliver fangst dyr samtidig med, at vi som helhed skal sikre, at fangsterhvervet kan fortsætte. Naalakkersuisut ønsker at implementere den del af koalitionsaftalen. Desuden sætter Naalakkersuisut fokus på styrkelse og bevaring af vores kulturarv i de områder hvor der drives fangst, især når det gælder fangstmetoder og udstyr.

For at kunne bevare fangstressourcerne til de senere generationers brug, indhenter Naalakkersuisut biologisk rådgivning, samt hører fanger- og brugere om de kvoterede arter. Biologisk rådgivningen udføres per bestand og tager højde for bestandenes størrelser, biologien i de enkelte arter, fangsttrykket og levevilkårene i de områder hvor arterne findes. Ved biologisk rådgivningen anslås det hvor stort et fangsttryk, de enkelte bestande vil kunne klare, for at holde fangsten bæredygtig.

For hvid- og narhvaler er det den fælles videnskabelige arbejdsgruppe mellem den grønlandsk/canadiske fælleskommission for hvid- og narhvaler (JCNB) og Den Nordatlantiske Havpattedyr Kommission (NAMMCO), der giver rådgivning til forvaltningen om bæredygtig udnyttelse. For Vestgrønland sker rådgivningen via JCNB og for Østgrønland via NAMMCO. Jeg vil her ikke undlade at nævne at jeg med interesse har læst oplægget om fangerviden om narhvaler i Østgrønland, som blev givet under NAMMCO's årsmøde i marts 2021. Jeg vil i den forbindelse opfordre til at der sættes mere fokus på indsamling og brug af fangerviden i beslutningsprocesserne.

Fordelen ved flere-årige kvoteplaner er at bidrage til at:

1. Mindske risikoen for potentielle (yderligere) import- og eksportbegrænsninger under CITES og i EU som følge af ikke bæredygtige kvoter;
2. Give fangerne mulighed for at tilpasse deres aktiviteter til den forventede fangst og finde alternative indtægtskilder om nødvendigt,
3. Mindske den administrative byrde i forvaltningen, så ressourcerne kan bruges mere omkostningseffektivt.

Foruden biologisk rådgivning er Naalakkersuisut forpligtiget til at tage hensyn til fanger- og brugerviden, internationale aftaler samt høre Fangstrådet og kommuner. Fanger- og brugerviden er udmøntet blandt andet via relevante hovedorganisationer og Fangstrådets medlemmer, samt i undersøgelserne før rådgivningen gives omkring fangststyr. Desuden foregår der borgermøder om kvoterede og ikke-kvoterede fangststyr i det omfang COVID 19 tillader det. På den anden side skal der også tages hensyn til fangererhvervets situation for de enkelte fangere og deres familier.

Naalakkersuisut er fuldt ud klar over, at narhvalsituationen i Østgrønland for de tre narhvalbestande er meget kritisk. Naalakkersuisut er også meget bevidst om at der er behov for frisk kødforsyning i Østgrønland. Derfor sætter Naalakkersuisut pris på at der er sket en forøgelse af vågehvalkvoter i Østgrønland. Vågehvalkvoten er steget fra 12 til 20 vågehvaler pr. år, som benyttes meget godt allerede nu både i Tasiilaq og Ittoqqortoormiit.

Naalakkersuisut har også igangsat koordinering af en række initiativer i Østgrønland for at styrke nye erhvervs muligheder og dermed bedre indtjeningsmuligheder, uddannelsesmuligheder samt anlægsopgaver.

Den nyeste rådgivning for Østgrønland modtaget i 2019 konkluderer, at situationen for narhvaler i Østgrønland er blevet så kritisk, at ingen af de tre bestande af narhvaler i Østgrønland kan tåle fangst. Det vil sige, at ordningen om 70 % chance for at bestanden vokser, ville afskaffes i rådgivningen, således at narhvalbestanden i Østgrønland kunne vokse uforstyrret. NAMMCO anbefaler derfor en hurtig lukning af al narhvalfangst i de tre områder i Østgrønland, dvs. 0 fangst til alle tre bestandsafgrænsninger.

Den biologiske rådgivning modtaget i efteråret 2020 gentog sin rådgivning om 0 fangst til alle tre bestandsafgrænsninger i Østgrønland. Det samme skete på årsmødet i 2021.

Naalakkersuisut skal både lytte til fangerviden i henhold til lov om fangst og jagt, men også beslutte kvoter så vidt muligt på baggrund af biologisk rådgivning. Naalakkersuisut har desuden taget initiativ til at indsætte et forslag til lovhjemmel i fangst- og jagtloven vedrørende kulturkvoter. På den måde kan der ske forsyning af frisk kød også når situationen er alvorlig.

Med disse bemærkninger ser Naalakkersuisut frem til en konstruktiv og god debat.